

Հավելված

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի

2009 թ. դեկտեմբերի 7-ի N 1019 - Ն հրամանի

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՍՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐԱԳՈՐԾՈՒՄ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՌԻԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՍՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՌԻԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՈՂՈՔԱԳԻՐԸ

1. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության «Արհեստավոր» որակավորման աստիճանի 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորումը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հուլիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ:
2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացումն իրականացվում է ուսուցման առկա ձևով:
3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հուլիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
 - 1) Կրթության առկա ձևով՝
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով՝ 1 տարի
 - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով առանց միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալով՝ 1 տարի,
 - գ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով՝ ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի
4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով և հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1404 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2376 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով՝ ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ
ՏՐԱՍՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
«ԱՎՏՈԿՈՒԽԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԴԻՄՈՒՄԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻ ԱՎԱՐՏԱԾ ԾՐՁԱՍԱՎԱՐԻ
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԲՆՈՒԹՅԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկուռնկավար» որակավորմանը մասնագետը կարող է իրականացնել հետևյալ գրաղմունքները.

- 1) Վարել և սպասարկել ավտոկրունկ, պահպանելով ճանապարհային երթևեկության կանոնները,
- 2) Կատարել բեռնման, բեռնաթափման, բեռի բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքներ, պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները,
- 3) Կատարել ավտոկրունկը վառելիքով և քայուղերով լիցքավորման աշխատանքներ,
- 4) Վերացնել շահագործման ժամանակ առաջացած փոքր անսարքությունները:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկուռնկավար» որակավորմանը շրջանավարտը իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում պետք է իրականացնի հետևյալ պարտականությունները.

- 1) ավտոկրունկի նախապատրաստումը և սպասարկումը, վառելիքով, քայուղերով և հովացնող հեղուկներով լիցքավորումը,
- 2) ավտոկրունկ վարելը,
- 3) ճանապարհային երթևեկության կանոնների իմացությունը և դրանց պարտադիր պահպանումը երթևեկության ժամանակ,
- 4) ավտոկրունկի շահագործման ժամանակ առաջացած փոքր անսարքությունների վերացումը,
- 5) ավտոկրունկում տեղակայված չափիչ սարքերի վերահսկումը, դրանց ցուցմունքները շահագործման ժամանակ հաշվի առնելը,
- 6) ավտոկրունկը աշխատանքային դիրքի բերելը (մոնտաժում) և երթևեկության դիրքի ետ բերելը (ապանոնտաժում),
- 7) բեռների անվտանգ բեռնումը, բեռնաթափումը, բարձրացումը, իջեցումը, տեղափոխումը և տեղադրումը,
- 8) ավտոկրունկի հիմնական վերանորոգումներին և վերանորոգումից հետո առանձին հանգույցների փորձարկմանն ու գործարկմանը մասնակցելը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐԱՆՁՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901 «ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՍՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
«ԱՎՏՈԿՈՒԽԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԴԻՄՈՒՄԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկուռնկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ազգային և համամարդկային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքների յուրացում, դրանք մասնագիտական գործունեության ընթացքում կիրառելու հմտությունների ձևավորում,

- 2) մասնագիտական ոլորտի ընդհանուր գիտելիքների յուրացում, որոնք բավարար հիմք են հանդիսանում մասնագիտական խնդիրների հետ կապված հանձնարարությունները կատարելու համար,
- 3) մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները կիրառելով արդյունավետ օգտագործել համապատասխան գործիքներ, սարքավորումներ, հարմարանքներ,
- 4) մասնագիտական գործառնությունները համապատասխան նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 5) մասնագիտական տերմինաբանության ճիշտ ընկալում և կիրառում,
- 6) մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,
- 7) մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները մասնագիտական աղբյուրներից ծեռք բերելու հմտությունների ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խնդիրների լուծման ժամանակ պատասխանատվություն ստանձնելու, լուծումները հիմնավորված իրականացնելու կարևորությունը պատկերացնելու, ննան աշխատանքի պատրաստ լինելու մակարդակ,
- 9) ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու համար հմտությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՐԱՁՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՍԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901

«ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՐԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՈՒԽԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՇԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒՅԹ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՑՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) ինանալ ՀՀ Սահմանադրության, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող, իր բնագավառի օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել մեկ օտար լեզվով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) ծանոթանալ ազգային և համաշխարհային պատմությանն ու մշակույթին,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածքային հիմնախնդիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ,
- 3) տիրապետել տեղեկատվության հավաքնան, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին և կարողանալ օգտագործել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի առանցքային հմտություններին տիրապետում՝ ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում՝ ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՐԱՍՉԱՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԴԵՍԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901
«ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՐՈՒՆԿԱՎԱՐ»
«ԱՎՏՈԿՈՌԻՆԿԱՎԱՐ» ՈՂԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍՐ

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են նաև կավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ:

3) Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն:

4) Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարագող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

5) Ուսումնական արակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն և մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

6) Արտադրական և նախապարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար»

որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության, պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախավարտական պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն համապատասխան դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ (գործնական պարապմունքների, ինքնուրույն արտալսարանային աշխատանքների կազմակերպման համար), գործնական խաղերի սցենարներ (դերային խաղեր), թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ (ուսումնադիտողական, լսատեսողական նյութեր դասավանդվող բոլոր առարկաների և բոլոր տեսակի պարապմունքների վերաբերյալ՝ ուսանողների և դասախոսների համար), ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կարինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. իրավունքի հիմունքների,
- դ. պատմության,
- ե. քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի,
- զ. էկոլոգիայի,
- է. ավտոմեքենայի վարման հմտությունների,
- ը. ճանապարհային երթևեկության կանոնների և անվտանգ երթևեկության հիմունքների,
- թ. ավտոկրունկի կառուցվածքի,
- ժ. աշխատանքի անվտանգության,
- ժա. անհատական համակարգիչների:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. ավտոմեքենայի վարման վարժասարքերի,
- բ. կռունկի կառավարման վարժասարքերի:

4) Ուսումնական արհեստանոցներ

- ա. ավտոկրունկի տեխնիկական սպասարկման:

5) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագրի իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կարինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Ուսանողների համար սահմանվում են արձակուրդներ տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ 8-11 շաբաթ ընդհանուր տևողությամբ, այդ թվում 2 շաբաթից ոչ պակաս ծմբան ժամանակահատվածում: Արձակուրդների կոնկրետ տևողությունները և ժամկետները սահմանում են ուսումնական հաստատությունը:

6) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները որոշում են կազմակերպությունը՝ ուսանողների ընտրությամբ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ուսուցումը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ) առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախավարտական պրակտիկաները:

2) Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

3) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

4) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

5) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

6) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական,

ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնական արտադրական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

7) Արտադրական և նախավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը հաճապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

8) Պրակտիկայի վայրում պարտադիր է ավտոկռունկի առկայությունը:

9) Պրակտիկայի վայրում ցանկալի է նաև ավտոկռունկների նորոգման գործընթացների առկայությունը:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում անց է կացվում ուսումնական կիսամյակի ընթացքում և վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Ուսանողների միջանկյալ ատեստավորման տեսակը և անցկացման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

5) Շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորում երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից պետական քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) պետական քննության կամ ավարտական /դիպլոմային/ աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով: Ամփոփիչ ատեստավորման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման արհեստավորի պատրաստվածության նկատմամբ սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՍԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2901
«ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ ՏՐԱՆՏՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈԳՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱՎՏՈԿՐՈՒՆԿԱՎԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՉԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու նպատակով սահմանվում է օրինակելի ուսումնական պլան՝ համաձայն աղյուսակ 3-ի:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը՝

- 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,

- 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և (կամ) մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախապարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
- 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշիչով երաշխավորված անփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հնտությունների մոդուլներ

ՄՈՂՈՒՄԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ-3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողներին աշխատանքի անվտանգության և առաջին օգնության վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներ մատուցելը, ինչպես նաև աշխատանքի պաշտպանության և առաջին օգնության միջոցառումների կազմակերպման վերաբերյալ հնտություններ զարգացնելը:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները Կատարման չափանիշներ ա. Գիտի աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը և օրենքները: բ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը: գ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը: դ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները: ե. Գիտի դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը: զ. Գիտի տարբեր մակարդակների դեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի անվտանգության նորմերի պահպանման համար:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բացատրել անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները Կատարման չափանիշներ ա. Գիտի տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների, փոխադրամիջոցների, վերամբարձ-տրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները: բ. Գիտի էլեկտրանավորանգության կանոնները և պաշտպանությունը: գ. Գիտի հրդեհանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը: դ. Գիտի ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները: ե. Գիտի բենզինի, վառելիքաքսայուղերի և այլ վտանգավոր նյութերի հետ աշխատանքի կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Բացատրել արտադրական սանհիտարիայի և հիգիենայի վերաբերյալ պահանջները Կատարման չափանիշներ ա. Պատկերացնում է արտադրական սանհիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները: բ. Գիտի արտադրական միկրոկլիմայի վերաբերյալ նորմատիվային պահանջները: գ. Գիտի արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները: դ. Գիտի արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը: ե. Աշխատանքի ընթացքում պահպանում է անհատական հիգիենայի կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել առաջին օգնության կազմակերպումը և անհրաժեշտ միջոցները Կատարման չափանիշներ ա. Գիտի ճիշտ կատարել արհեստական շնչառություն: բ. Գիտի ճիշտ կատարել սրտի աշխատանքի վերականգնում:

- գ. Գիտի դադարեցնել արյան հոսքը և դնել վիրակապ:
- դ. Գիտի կոտրվածքների վիրակապման կարգը:
- ե. ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն այրվածքների դեպքում:
- զ. ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն էլեկտրահարման դեպքում:
- է. ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունը թունավորումների դեպքում:

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՌՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

Մողուլի դասիչը	ԱՀՀ – 3-09-001
Մողուլի նպատակը	Այս մողուլի նպատակն է ուսանողի մոտ զարգացնել և ամրապնդել հաղորդակցության ունակությունները, ինքնավտահությունը, արդյունավետ և ակտիվ կերպով հաղորդակցվելու կարողությունը՝ աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մողուլի տևողությունը	18 ժամ
Սուտքային պահանջները	Չկան
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. ճիշտ է պյանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանավոր և գրավոր խոսքը, պահպանելով համապատասխան կառուցվածքը, բ. Հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. Տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը նպատակային է կատարում, դ. Հաղորդումը իրականացնում է հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հնտությունները, բ. Ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. Ցուցաբերում է համոզելու հատկություն, դ. Կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել փաստաթղթավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ նրանց նշանակության, բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղը և դերը, գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՆԴՐԱՆԵՐ»	
Մողուլի դասիչը	ԱՀԽ-3-09-001
Մողուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևակերել ցանկացած բնագավառում առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու, հասկանալու և համապատասխան լուծումներ գտնելու կարողություններ:
Մողուլի տևողությունը	18 ժամ
Սուտքային պահանջները	Չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կառավարել սրբեսր և ժամանակը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սրբեսի կանխարգելման և անխուսափելի սրբեսին դիմակայելու մեթոդները. բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաքննային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան). գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսենորել քննադատական մտածողություն:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը. բ. Ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն հանադրում է առկա գիտելիքների հետ. գ. Իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. Բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում, բ. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծնան ճիշտ տարրերակ, գ. ճիշտ է գնահատում արդյունքը. դ. Բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները. ե. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՍԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐԻԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՕԴ-3 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Տալ տարրական գիտելիքներ MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, ինչպես նաև փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման և ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Սուտրային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	WORD ծրագիր (իմանական տեղեկություններ)
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Microsoft Word ծրագրի պատուհանի կառուցվածքը բ. բացել նոր փաստաթուղթ գ. ստեղնաշարի օգնությամբ մուտքագրել տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ ե. կատարել տարրական ուղղումներ տեքստում գ. փակել փաստաթուղթը հ. բացել առկա փաստաթուղթը ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները
Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի տարրական ֆորմատավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար բ. նշել բառերը և տեքստային հատվածները

	<p>գ. կատարել մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝</p> <p>դ. կատարել տողերի հավասարեցուն</p> <p>ե. փոխել միջտողային տարածությունները</p> <p>զ. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով</p> <p>է. փոխել տեքստի գունայն ֆոնը Highlight գործիքով</p> <p>ը. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից</p> <p>թ. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները</p> <p>ժ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները</p> <p>ժա. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը</p> <p>ժբ. մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right բային դաշտերի օգնությամբ, ընտրել էջի ուղղաձիգ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape) դիրքերը, ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ</p> <p>ժգ. պատճենել տեքստը</p> <p>ժդ. տեղափոխել տեքստը</p> <p>ժե. տողադրել տեքստը</p> <p>ժզ. համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Փաստաթղթի պահպանում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ փաստաթղթերի պահպանման իմաստը,</p> <p>բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթղթը Save As... պատուհանի օգնությամբ</p> <p>զ. իմանալ փաստաթղթի ընթացիկ պահպանման նշանակությունը, պահպանել փաստաթղթուն կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Այլուսակների պատրաստում և խմբագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. պատրաստել այլուսակ,</p> <p>բ. այլուսակի մեջ մուտքագրել տեքստ,</p> <p>զ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ այլուսակի մեջ,</p> <p>դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ այլուսակի մեջ,</p> <p>ե. ջնջել այլուսակի տողերը և սյուները,</p> <p>զ. փոխել սյունակի լայնությունը Մկնիկի օգնությամբ,</p> <p>է. փոխել տողի բարձրությունը Մկնիկի օգնությամբ,</p> <p>ը. փոխել այլուսակի գծերի գույնը,</p> <p>թ. գունավորել այլուսակի տողը և սյունը Shading Color գործիքով:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ Draw, Line, Arrow, Rectangle, Oval գործիքներով,</p> <p>բ. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով AutoShapes պատուհանի պատրաստի ձևերը,</p> <p>զ. գծագրել կանոնավոր պատկերներ,</p> <p>դ. ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով, շրջելով, չափերը փոխելով,</p> <p>ե. խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները,</p> <p>զ. հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ,</p> <p>է. գծագրել տեքստային բլոկներ,</p>

	<p>թ. գումավորել գրաֆիկական օբյեկտները, թ. երանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները: ժ. ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները:</p>
ՈՒսումնառության արդյունք 6	Փաստաթղթի տպագրում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ Նախադիտման (Print Preview) ռեժիմի նշանակությունը, թ. Նախադիտման ռեժիմում թերթել փաստաթուղթը, զ. իմանալ Print պատուհանի ֆունկցիաները, դ. տպագրել փաստաթուղթը:</p>
ՈՒսումնառության արդյունք 7	Ինտերնետում աշխատելու իմացություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը, թ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը, զ. իմանալ Ինտերնետային Հասցե հասկացությունը, դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը, ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը, զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը, է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը, ը. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը, թ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժ. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժա. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները, ժթ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա, ժգ. ճիշտ օգտվել ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, ժդ. իմանալ Էլեկտրոնային փոստի նշանակություն, ժե. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ:</p>

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Կերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկրունկավար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հասուլ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՍՈԲԻԼԱՅԻՆ ՏՐԱՎՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀՅ ՕՐԵՆՔԻ ՔԻՄԱՊՐՈՒՅԹՆԵՐԸ, ՎԱՐՈՐԴԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Մոդուլի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3-09-001
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՅ օրենքի հիմնական հասկացություններին, ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորմանը և կառավարմանը, ավտովարորդի և պատվիրատուի իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը, բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները՝ այդ թվում ավտոկրունկավարներին ներկայացվող պահանջները:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Սուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ինանալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՅ օրենքի հիմնական հասկացությունների մեկնաբանությունը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է մեկնաբանում օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության ոլորտը բ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտ, ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառ, ավտոտրանսպորտային գործունեության հասկացությունները գ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոտրանսպորտային գործունեության մասնակից, ավտոմոբիլային տրանսպորտի օբյեկտ, ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտ, ավտոտրանսպորտային միջոց, ավտոկրունկ հասկացությունները դ. ճիշտ է մեկնաբանում ճանապարհային թերթիկ, երթուղային թերթիկ հասկացությունները ե. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտի շարժակազմի տեխնիկական շահագործում, տեխնիկական սպասարկումներ, նորոգումներ հասկացությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Գիտենալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորման և կառավարման հիմնադրույթները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է մեկնաբանում ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում պետական կարգավորման նպատակները բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական կարգավորման ձևերը ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառում գ. ճիշտ է մեկնաբանում ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառի պետական կառավարումը դ. ճիշտ է մեկնաբանում լիցենզավորումը և ապահովագործունը ավտոմոբիլային տրանսպորտում ինչպես նաև ավտոկրունկով ծառայությունների մատուցման բնագավառում
Ուսումնառության արդյունք 3	Գիտենալ ավտոկրունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները

Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների բեռնման և բեռնաթափման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները, բ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների բարձրացման և իջեցման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները գ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները և հիմնադրույթները դ. Գիտենա ավտոկռունկներով բեռների հետ կատարվող աշխատանքներին ներկայացվող հիմնական պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 4	Գիտենալ պատվիրատուի հիմնական իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենա պատվիրատուի իրավունքները բ. Գիտենա պատվիրատուի պարտականությունները գ. Գիտենա պատվիրատուի պատասխանատվությունը
Ուսումնառության արդյունք 5	Գիտենալ ավտոկռունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի ավտոտրանսպորտային միջոցների անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները բ. Գիտի ավտոկռունկների անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները գ. Գիտի ավտոկռունկներով բեռների բեռնման, բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման անվտանգությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
Ուսումնառության արդյունք 6	Գիտենալ ավտովարորդին (ավտոկռունկավարին) ներկայացվող պահանջները, հիմնական իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտենալ հանապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոց վարելու անհրաժեշտ որակավորումը բ. Գիտենալ օրվա ընթացքում ավտովարորդի կողմից ավտոնորիլի վարման առավելագույն տևողությունը և ավտոկռունկավարի կողմից ավտոկռունկը աշխատեցնելու առավելագույն տևողությունը գ. Գիտենալ ավտոկռունկի վարման առավելագույն տևողությունը շաբաթվա ընթացքում դ. Գիտենալ ավտոկռունկավարի ամենօրյա հաճախտի ժամանակը ե. Գիտենալ առանց ընդմիջնան ավտոկռունկի օգտագործման առավելագույն ժամանակը զ. Գիտենալ վարորդի և ավտոկռունկավարի հիմնական իրավունքները և պարտականությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՎԱՍԽՈՒՄԸ «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3 -09-005
Մոդուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը, համաձայն «ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի, ձեռք կրերի ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ տեսական և կիրառական գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ինանալ «ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընկալում և բացատրում գործող օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները: բ. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքներն ու

	<p>պարտականությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտների և ուղևորների հիմնական պարտականություններն ու իրավունքները՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 28.06.2007 թիվ 955-Ն որոշման:</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների դասակարգման և դրանց վարման բույլության իրավունքները՝ համաձայն «ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոնների ընդհանուր դրույթները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում վթարային ազդանշանի և «Վթարային կանգառ» ճանաչման նշանի կիրառումը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հատուկ ազդանշանի կիրառումը:</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում երթևեկության սկիզբը, մանրումը, տրանսպորտային միջոցների դասավորումը երթևեկելի մասում, վագանը, երթևեկության արագությունը, կանգառը և կայանումը, խաչմերուկմերի անցումը, հետիոտնային անցումների հատումը, երթևեկությունը երկարուղային գծանցներով, երթևեկությունը ավտոմայրուղիներով, երթևեկությունը բնակելի գոտիներում:</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների առավելությունը և դրանց կանգառ կետերի անցումը, արտաքին լուսային սարքերի և ձայնային ազդանշանների կիրառումը, մեխանիկական տրանսպորտային միջոցների քարշակումը, մարդկանց և բեռների փոխադրումները</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ինանալ ճանապարհային նշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային նախագգուշացնող նշանները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում առավելության նշանները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում արգելող նշանները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թելադրող և հատուկ թելադրանքի նշանները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության սպասարկման և լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակների) նշանները:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ինանալ ճանապարհային գծանշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային հորիզոնական գծանշումները և դրանց կիրառումը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային ուղղաձիգ գծանշումները և դրանց կիրառումը</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Ինանալ տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում «Ավտոգնացք», «Երկարաչափ տրանսպորտային միջոց», ճանաչման նշանները և նրանց ներկայացվող պահանջները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում «Արագության սահմանափակում», «Դանդաղընթաց տրանսպորտային միջոց», «Երիտներ», «Մեծ եզրաչափերով բեռ», «Վտանգավոր բեռ», նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում «Երեխաների փոխադրում», «Խուլ վարորդ», «ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ տրանսպորտային միջոց», «Վթարային կանգառ», «Բժիշկ», «Հաշմանդամ» նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Ինանալ «ճանապարհային երթևեկության կանոններ»-ի խախտումներից բխող վարչական իրավախախտումները և համապատասխան պատժամիջոցները (սանկցիաները):
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների իրավախախտումների հոդվածի դիսպոզիցիան (սանկցիան):</p> <p>ետրկայացնում ՎԻԿՕ հոդվածը, մասը և համաձայն վարչական իրավախախտումների տեղեկատուի տուգանքաչափերը,</p>

	առաջին, երկրորդ և երրորդ անգամ, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանց նկատմամբ խախտումների դեպքում:
	ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՎԱՍՈՒՄԸ «ԱՎՏՈԿՈՌՈՒՄԿԻ ԸՆԴԱԾՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ»
Մոդուլի դասիք	ՎՏՄԾ 3-09-002
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի հմտությունները և կիրառական գիտելիքները ավտոմոբիլների շարժիչների, ընթացքային մասերի, կռունկների կառուցվածքների և կառուցվածքային առանձնահատկությունների վերաբերյալ: Մոդուլը անհրաժեշտ կլինի ավտոկռունկավարներին, ինչպես նաև անձնական օգտագործման ավտոմոբիլներ շահագործող անձանց և վարձու աշխատող ավտոմեքենայի վարորդներին:
Մոդուլի տևողությունը	126 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ավտոկռունկի դերն ու նշանակությունը շուկայական տնտեսության մեջ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի դերը, որպես բեռների բեռնման, բեռնաբախման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման կարևոր միջոց, բ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկների դասակագումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկաշինության զարգացման հիմնական փուլերը,
Ուսումնառության արդյունք 2	Ինանալ ավտոկռունկի ընդհանուր կառուցվածքը, նրա հիմնական մասերի նշանակությունը և տեխնիկական բնութագրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի ընդհանուր կառուցվածքը բ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի հիմնական մասերի նշանակությունը գ. ճիշտ է բացատրում ավտոկռունկի հիմնական մասերի փոխադարձ կապը և փոխազդեցությունը
Ուսումնառության արդյունք 3	Ինանալ ավտոմոբիլների ներքին այրման շարժիչների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Գիտենալ շարժիչի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելանյութի ներարկումով շարժիչների աշխատանքի առանձնահատկությունները բ. ճիշտ է բացատրում ավտոմոբիլների ներքին այրման շարժիչների ընդհանուր կառուցվածքը գ. ճիշտ է ներկայացնում շուռափկի շարժաքային մեխանիզմի շարժական և ամշարժ մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը դ. ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխիչ մեխանիզմի նշանակությունը ե. ճիշտ է ներկայացնում փականային գազաբաշխիչ մեխանիզմի մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը: գ. ճիշտ է ներկայացնում հովացման համակարգի նշանակությունը: հ. ճիշտ է ներկայացնում հովացման համակարգի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը ը. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի նշանակությունը թ. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը: ժա. ճիշտ է ներկայացնում սննան համակարգի նշանակությունը ժբ. ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելիքի ներարկումով սննան համակարգերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները ժգ. ճիշտ է ներկայացնում սննան յուրաքանչյուր համակարգի հիմնական մասերի նշանակությունը և դրանց ընդհանուր

	<p>կառուցվածքը</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի նշանակությունը</p> <p>ժե. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի հիմնական մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>ժգ. ճիշտ է ներկայացնում շամփչի մեխանիզմների և համակարգերի տեխնիկական աշխատանքները:</p> <p>ժե. ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	<p>Ինանալ ավտոկրունկի շարժահաղորդակների տեսակները, կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել շարժահաղորդակների ագրեգատների, մեխանիզմների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել շարժահաղորդակների հիմնական անսարքությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում շարժահաղորդակի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում կցորդիչի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>գ. ճիշտ ներկայացնում կցորդիչի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է բացատրում փոխանցումների տուփի նշանակությունը և տեսակները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում աստիճանավոր և անաստիճան փոխանցման տուփերի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է բացատրում կարդանային փոխանցման նշանակությունը և տեսակները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում հավասար և անհավասար անկյունային արագության կարդանային փոխանցումների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>ը. ճիշտ է բացատրում բաշխիչ տուփի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում բաշխիչ տուփի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժ. ճիշտ է բացատրում տանող կամրջակի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժա. ճիշտ է ներկայացնում տանող կամրջակի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժբ. ճիշտ է բացատրում առջևի տանող և դեկավարվող անիվների հաղորդակների կառուցվածքը քային առանձնահատկությունները</p> <p>ժգ. ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>ժե. ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	<p>Ինանալ դեկային մեխանիզմի և արգելակային համակարգերի տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել դեկային վարման և արգելակային համակարգերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել դեկային վարման և արգելակային համակարգերի հիմնական անսարքությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում դեկային մեխանիզմի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում դեկային մեխանիզմի նշանակությունը, տեսակները և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում դեկային մեխանիզմի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում դեկային շարժաբերի նշանակությունը, տեսակները, թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում դեկային շարժաբերի յուրաքանչյուր հիմնական մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, տեսակները,</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային մեխանիզմի նշանակությունը</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում թմբուկային և սկավառակային արգելակային մեխանիզմների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը</p>

	<p>և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային հաղորդակի տեսակները և կառուցվածքային առանձնահատկությունները</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում հիդրավլիկական արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժա. ճիշտ է ներկայացնում պնամատիկ արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժբ. ճիշտ է ներկայացնում դեկային վարման տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p> <p>ժգ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p> <p>ժդ. ճիշտ է ներկայացնում պտտվող պլատֆորմի և վերամբարձ մեխանիզմների արգելակման համակարգերը</p>
ՈՒսումնառության արդյունք 6	Ինանալ կախոցների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել կախոցի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բնութագրել կախոցի հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կախոցների նշանակությունը, տեսակները</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում կախյալ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կախյալ կախոցի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում անկախ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում անկախ կախոցի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները</p>
ՈՒսումնառության արդյունք 7	Ինանալ կրունկների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի սկզբունքը և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները: Բացատրել կրունկի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները, բնութագրել կրունկի հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կրունկի նշան ակությունը, տեսակները</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում կրունկի ընդհանուր կառուցվածքը և նրա կառուցվածքային առանձնահատկությունները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կրունկի հիմնական մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում կրունկի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում կրունկի հիմնական անսարքությունները,</p> <p>զ. ճիշտ է բացատրում ավտոկրունկի մեխանիկական, հիդրավլիկական և էլեկտրական հաղորդակաների (շարժաբերների) աշխատանքի սկզբունքը և նշանակությունը:</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկրունկի մեխանիկական, հիդրավլիկական և էլեկտրական հաղորդակաների (շարժաբերների) առանձին հանգույցների և մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ը. ճիշտ է բացատրում պտտվող պլատֆորմի նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքը</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում պտտվող պլատֆորմի առանձին մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում ճոպանների, ճախարակների և կարապիկների կառուցվածքն ու նշանակությունը</p> <p>ժա. ճիշտ է բացատրում սլաքների կառուցվածքը և նշանակությունը</p>

	Ժ. ճիշտ է բացատրում հակակշխների դերն ու նշանակությունը
ՈՒԽՈՒՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 8	Ինանալ անհվների կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կարողանալ գործնականում կիրառել այդ գիտելիքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում անհվների կառուցվածքը և թվարկում մասերը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում անհվների յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում անհվների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործման ընթացքում անհվների հիմնական անսարքությունները:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՌԵԼԻՔԱԲՍԱՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԵՂՈՒԿՆԵՐ»	
Մողուլի դասիչը	ԿՏՏՏԾ 3-09-004
Մողուլի նպատակը	Ավարտելով այս մողուլը՝ ուսանողը ձեռք կբերի ավտոկռունկներում կիրավող վառելիքաբսայութերի և տեխնիկական հեղուկների վերաբերյալ գիտելիքներ, ավտոկռունկի շահագործման ընթացքում դրանք կիրառելու հմտություններ:
Մողուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒԽՈՒՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Բացատրել վառելիքաբսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոկռունկի արդյունավետ շահագործման, հուսալիության, երկարակեցության և անվտանգ շահագործման գործնքացում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում վառելիքաբսանյութերի դերը ավտոմոբիլների շահագործման արդյունավետության բարձրացման գործնքացում</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոմոբիլի հուսալիության և երկարակեցության ապահովման համար</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաբսանյութերի դերը ավտոմոբիլի հուսալի աշխատանքը և երկարակեցությունը ապահովման համար</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաբսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների դերը ավտոմոբիլը անվտանգ շահագործելիս:</p>
ՈՒԽՈՒՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ներկայացնել ավտոմոբիլային շարժիչներում օգտագործվող վառելանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և կիրառումը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային վառելանյութերին ներկայացվող տեխնիկական շահագործման պահանջները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային վառելանյութերի որակին ներկայացվող նորմատիվային պահանջները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային բենզինների դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը ներկայացնում գազային վառելանյութերի տեսակները, մակնիշավորումը և օգտագործման բնագավառները:</p>
ՈՒԽՈՒՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ներկայացնել ավտոմեքենաների քսանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում շարժիչային քսանյութերի դասակարգումը, մակնիշավորումը և օգտագործումը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակներում կիրավող քսանյութերի տեսակները և օգտագործումը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում քսուլների տեսակները և օգտագործումը</p>
ՈՒԽՈՒՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ներկայացնել տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, տեսակները, օգտագործումը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմեքենայի շարժիչներում օգտագործվող հովացնող հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի հաղորդակում կիրավող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնիշավորումը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգում կիրավող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը,</p>

	<p>դասակարգումը, մակնիշավորումը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հիդրավլիկական հաղորդակով աշխատող ավտոկրումներում օգտագործվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնիշավորումը</p> <p>Ե. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական հեղուկների դերը հիդրավլիկական հաղորդականների աշխատանքի արդյունավետության, հուսալիության և երկարակեցության բարձրացման գործում</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Բացատրել Վառելիքարսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների պահպանման և լիցքավորման կանոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բենզինների պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելիքի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկ գազի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում բնական գազի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>Ե. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլային բանյութերի պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական հեղուկների պահպանման և ավտոմոբիլի լիցքավորման կանոնները:</p>
ՍՈՂՈՒԻՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈԿՈՌԽԿԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՁԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3-09-003
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ավտոկրունկի էլեկտրական սարքավորումների ընդհանուր կառուցվածքի, աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի «ՎՏՍՏԸ- 3 – 09- 002» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ինանալ էլեկտրական հոսանքի և էլեկտրական շարժաբերների վերաբերյալ հիմնական տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական շղթան, հաջորդական և զուգահեռ միացումները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի գեներատորները և տրամաֆորնատորները</p> <p>գ. ճիշտ է կարգավորում գեներատորի շարժափոկի ծագվածությունը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկրունկների էլեկտրաշարժիչները, կառավարման և պաշտպանիչ ապարատները</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ ավտոկրունկների էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական խմբերը՝ հոսանքի աղբյուրներ, վառոցքի հանակարգ, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգ, ներկայացնելով դրանց նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>բ. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական կարգավորումները:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ստուգել և սպասարկել մարտկոցային կուտակիչները, կատարել վառոցքի կարգավորում, կարգավորել ծայնային, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում մարտկոցային կուտակիչների սպասարկման կարգը.</p> <p>բ. ճիշտ է ստուգում մարտկոցային կուտակիչների տեխնիկական վիճակը հատուկ գործիքների օգնությամբ:</p> <p>գ. ճիշտ է շարադրում վառոցքի կարգավորման ազդեցությունը շարժիչի աշխատանքի վրա.</p> <p>դ. ճիշտ է կատարում վառոցքի կարգավորումը:</p> <p>Ե. ճիշտ է շարադրում ավտոկրունկի ծայնային, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգերի կառուցվածքը.</p> <p>զ. ճիշտ է կարգավորում ավտոկրունկի լապտերների լուսավորվածությունը:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Հայտնաբերել և պարզ եղանակներով վերացնել ավտոկրունկի էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները

Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները, բ. Կարողանում է հայտնաբերել հոսանքի աղբյուրների հիմնական պարզագույն անսարքությունները: գ. Կարողանում է հայտնաբերել վառոցքի համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները: դ. Կարողանում է հայտնաբերել լուսավորման և լուսավղանշանային համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները: ե. Կարողանում է հայտնաբերել ավտոկրունկի բեռնաման- բեռնաթափման մեխանիզմների լուսավղանշանային համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները:</p>
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ «ԱՎՏՈԿՐՈՒՆԿԻ ԱՆՎԱՏԱԳ ՎԱՐՍԱՆ ԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Սողուլի դասիչը	ՎՏՍԾ 3-09-006
Սողուլի նպատակը	Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը ձեռք կբերի ավտոկրունկի անվտանգ վարման անհրաժեշտ հմտություններ և գործնական գիտելիքներ:
Սողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Մինչև այս մոդուլի ուսումնասիրումը ուսանողը պետք է ծանոթ լինի «ՎՏՍԾ-3-09-002», «ՎՏՍԾ-3-09-003», «ՎՏՍԾ-3-09-005» մոդուլներին: Հոգեբանաֆիզիոլոգիական վիճակի և առողջության համապատասխանությունը վարորդին ներկայացվող պահանջներին:
Սողուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ինանալ անվտանգ երթևեկության վրա ազդող ավտոկրունկի հիմնական բնութագրերը և շահագործական գործոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում ավտոկրունկի ծանրության կենտրոնի դիրքի և անվարողերի ճամապարհի հետ կցորդման ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա: բ. ճիշտ է ներկայացնում միջին արագության և դանդաղեցման ընտրության նշանակությունը, իներցիայի և սահիք երևույթների դերը ավտոկրունկի վարման ժամանակ: գ. ճիշտ է շարադրում ավտոկրունկի անցողականության և նանկողականության ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա: դ. ճիշտ է շարադրում ավտոկրունկի կայունության և կառավարելիության ազդեցությունը անվտանգ երթևեկության վրա:</p>
ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ երթի ընթացքում հոգեբանաֆիզիոլոգիական կողմնորոշման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է շարադրում տեսանելիության առանձնահատկությունները տարբեր բնակլիմայական ու ռելիեֆային պայմաններում, գործնականում ցուցաբերում է տեսողության համապատասխան որակներ: բ. ճիշտ է շարադրում արագության, տարածության և ժամանակի ընկալման կարևորությունը անվտանգ երթի ընթացքում և ցուցաբերում է համապատասխան հմտություններ: գ. ճիշտ է շարադրում ավտոմեքենայի և շրջապատի կողմից լրացուցիչ ձայնային, լուսային և այլ ազդանշանների ընկալման կարևորությունը ավտոկրունկի շարժման ընթացքում և ցուցաբերում դրանց ընկալման համապատասխան հմտություններ: դ. ճիշտ է մեկնաբանում այլ տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կատարած սխալները և ցուցաբերում ճՏՊ-ից խուսափելու համապատասխան հմտություն:</p>
ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Տիրապետել ավտոկրունկի վարման գործնական հմտություններին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ելնելով երթևեկության անվտանգության, վարորդի հոգեբանաֆիզիոլոգիական առանձնահատկություններից՝ կարողանում է երթից առաջ ճիշտ դիրքավորվել վարորդի տեղում բ. Տիրապետում է աքսելերատորի օգտագործման գործնական հմտություններին գ. Կարողանում է կատարել ավտոկրունկի սահուն տեղաշարժ կանգնած դիրքից</p>

	<p>դ. Կարողանում է ճիշտ օգտվել ավտոկրունկի ղեկային և արգելակային համակարգերի կառավարման օրգաններից ե. Կարողանում է ճիշտ օգտվել լուսավորության, չափչստուգիչ և ազդանշանային սարքերից գ. Կարողանում է սահուն կերպով իրականացնել ավտոկրունկի ուղիղ, հետադարձ և շրջադարձային շարժումներ դ. Կարողանում է սահուն և վարժ կերպով իրականացնել փոխանցումների տուփի կառավարում:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կարողանալ վարժել ավտոկրունկը իրական ճանապարհային շահագործական պայմաններում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում ավտոկրունկի դիրքավորումը և վերադիրքավորումը երթուղում՝ կախված ընտրված նպատակակետից և տրանսպորտային հոսքի ծանրաբենվածությունից բ. ճիշտ է կիրառում ճանապարհային երթևեկության կանոնները շարժման ժամանակ գ. ճիշտ է վարում ավտոկրունկը քաղաքային և միջքաղաքային ճանապարհային պայմաններում դ. ճիշտ է վարում ավտոկրունկը տեսանելիության և ճանապարհային ու շահագործական տարրեր պայմաններում:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Տիրապետել կրունկի կառավարման հմտություններին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Կարողանում է ճիշտ օգտվել կրունկի արգելակային համակարգի կառավարման օրգաններից բ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն բարձրացում գ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն իջեցում դ. Կարողանում է կատարել բեռի սահուն տեղափոխում և տեղադրում նույն է ճիշտ օգտվել կրունկի լուսազնանշանային համակարգի:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՍՎԱԾՈՒՄԸ	«ԲԵՌՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ, ԲԵՌՆԵՐԻ ԲԵՌՆՄԱՆ-ԲԵՌՆԱԹԱՓՄԱՆ, ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ, ԻԶԵՑՄԱՆ, ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ»
Մողուլի դասիչը	ԿՏՄՏԾ 3-09-007
Մողուլի նպատակը	ՈՒԽԱՆՈՐԴԻՆ ծանոթացնել բեռների տեսակներին, դրանց դասակարգման սկզբունքներին, բեռների փարեթավորման և ամրացման պահանջներին, բեռնման բեռնաթափման գործններին, դրանց կատարման համար նախատեսված ժամանակի նորմերին, ինչպես նաև բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ առավել հաճախ օգտագործվող տեխնիկական միջոցներին:
Մողուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ինանալ բեռների տեսակները և դրանց դասակարգման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում բեռների տեսակները և դրանց դասակարգման ընդհանուր սկզբունքները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բեռների դրական հատկանիշները, գ. ճիշտ է ներկայացնում տարրեր բեռների բեռնման-բեռնաթափման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցներին ներկայացվող առանձնահատուկ պահանջները:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ բեռների փարեթավորման և ամրացման ծեսերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում փոխադրական տարային և բեռների փարեթավորմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները, ինչպես նաև դրանց պիտակավորումը բ. ճիշտ է ներկայացնում վտանգավոր բեռների բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ փոխադրական տարային և փարեթավորմանը ներկայացվող առանձնահատուկ պահանջները, գ. ճիշտ է ներկայացնում բեռների այն տեսակները, որոնք կարող են ներկայացվել բեռնման-բեռնաթափման առանց փարեթավորման, ինչպես նաև այն բեռները որոնք պարտադիր ենթակա են փարեթավորման, դ. ճիշտ է ներկայացնում բեռները բեռնման-բեռնաթափման պրոցեսում ամրացնելու սկզբունքները և ծեսերը,</p>

ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ծանոթ լինել բեռնման-բեռնաթափման գործընթացին, դրանցում օգտագործվող տեխնիկական միջոցներին Կատարման չափանիշներ	
	ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման գործընթացը, այդ գործընթացի ազդեցությունը ավտոկռունկի ընդհանուր արտադրողականության վրա, բ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման միջոցների դասակարգումը և դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունները՝ կախված նյութերի տեսակներից և ծևերից գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի կիրառման արդյունավետությունը տարբեր բեռների բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ:	
ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ծանոթ լինել բեռների բեռնման-բեռնաթափման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների ընթացքում բեռների անրացման ձևերին	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ կիրառվող բեռների ամրացման ձևերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ ավտոկռունկների պարապուրդի վրա ազդող գործոնները, գ. ճիշտ է շարադրում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ընթացքում ավտոկռունկի պարապուրդի ժամանակի ընդհանուր կառուցվածքը և այդ ժամանակի առանձին տարրերի նվազեցման միջոցառումները,	
ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Ինանալ կրունկի մեխանիզմների ու մասերի անսարքությունները և կրունկի շահագործումն արգելող պայմանները Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կրունկի հիդրոհամակարգում այն վնասվածքները, որոնց հետևանքով առաջանում է տեխնիկական հեղուկի արտահոսք և կրունկի շահագործումն արգելվում է: բ. ճիշտ է բացատրում ճոպանների, կեռի և սլաքի այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կրունկի շահագործումն արգելվում է: գ. ճիշտ է բացատրում կրունկի պտտվող մասի արգելակային մեխանիզմների այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կրունկի շահագործումն արգելվում է: դ. ճիշտ է բացատրում կրունկի անվտանգության սարքերի և սարքվածքների այն անսարքությունները, որոնց դեպքում կրունկի շահագործումն արգելվում է:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՎԱՍԽՈՒՄԸ «ԲԵՌՈՆՍԱՆ-ԲԵՌՈՆԱԹԱՓՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՈՂԹԱՇԱԱՌՈՒԹՅՈՒՆ»		
Մողուլի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3-09-008	
Մողուլի նպատակը	ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈԹԱՑՆԵԼ ՏԱՐԲԵՐ ՏԵԽԱԿԻ ԲԵՌՈՆԵՐԻ ԲԵՌՈՆՄԱՆ-ԲԵՌՈՆԱԹԱՓՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԱՌԱՆԴԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ և ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՎԻԱՍՏԱԹԵՐԵՐԻ ԾՆԱԿԵՐԱՎԱՆ ԱԿԳՐՈՒՆՔՆԵՐԻՆ:	
Մողուլի տևողությունը	36 ժամ	
Մուտքային պահանջները	ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈԹԱՑՆԵԼ ՄԻՋ ԱՅՍ ՄՈԴՈՒԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒՄԸ պետ է յուրացրած լինի «ՎՏՍՏԸ 3-09-002», «ՎՏՍՏԸ 3-09-007» մողուլները	
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:	
ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանալ օգտվել քարտեզներից և տեղանքի հատակագծերից աշխատանքի վայր հասնելու երթուղիները ուսումնասիրելու համար	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեղանքի հատակագծի և քարտեզի մասշտաբների տեսակները և կարողանում է հաշվել երկու կետերի միջև եղած հեռավորությունը, օգտվելով քարտեզներից բ. ճիշտ է բացատրում տեղանքի հատակագծերի և քարտեզների հորիզոնական գծերի իմաստը և կարողանում է օգտագործել դրանք տվյալ կետի հարաբերական և բացարձակ բարձրությունը հաշվարկելու համար: գ. ճիշտ է մեկնաբանում տեղանքի քարտեզների և հատակագծերի վրա կատարված պայմանական նշանակումների իմաստը:	
ՈՒՏՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ բեռնման-բեռնաթափման գործընթացի հիմնական բաղադրիչները և դրանց կատարման ժամանակ	

	ավտոկրունկավարի պարտականությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման գործընթացի հիմնական բաղադրիչները (բերի բարձրացում, տեղափոխում, իջեցում, տեղադրում) և այդ գործընթացի ժամանակ ավտոկրունկավարի գործողությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկրունկը աշխատանքային դիրքի բերելու (մոնտաժում) և երթևեկության դիրքի ետ բերելու (ապամոնտաժում) գործընթացների հիմնական բաղադրիչները և դրանց ժամանակ ավտոկրունկավարի գործողությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում երթի դուրս գալուց առաջ, ինչպես նաև երթից վերադառնալուց հետո ավտոկրունկի հետ կապված պարտադիր գործողությունները,</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	հմանալ տարբեր տեսակի բեռների բեռնման-բեռնաթափման գործընթացների առանձնահատկությունները և դրանց ժամանակ ավտոկրունկավարի պարտադիր գործողությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր տեսակի բեռների բեռնման-բեռնաթափման գործընթացների ընդհանուր նկարագիրը, և դրանց ժամանակ ավտոկրունկավարի պարտադիր գործողությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ծանրաթաշ և ոչ գարարիտային բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում վւտանգավոր բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում պայյրյունավտանգ բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում շուտ փշացող բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում սորուն և կիստովի բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկ բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում հատոյին բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները,</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում շինարարական կառուցվածքների բեռնման-բեռնաթափման և մոնտաժման առանձնահատկությունները ու կանոնները,</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնարկելերով բեռների բեռնման-բեռնաթափման առանձնահատկությունները և կանոնները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	հմանալ ավտոկրունկի աշխատանքի ժամանակ շրջանառվող փաստաթղթերի տեսակները և դրանց ձևակերպման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկրունկավարին տրվող փաստաթղթերի տեսակները և դրանց ձևակերպման սկզբունքները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոկրունկավարի գործողությունները կապված բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ընթացքում շրջանառվող փաստաթղթերի պահպանման, ներկայացնում և հանձնման կարգի հետ:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՏՐԱՍՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄԸ ԱՐԳԵԼՈՂ ԱՆՍԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ»	
Մողուլի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3-09-009
Մողուլի նպատակը	Ավարտելով այս մողուլը ուսանողը ձեռք կրելի բավարար տեսական և գործնական գիտելիքներ ավտոտրամսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող անսարքությունների և պայմանների վերաբերյալ:
Մողուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Ուսանողը մինչև այս մողուլի ուսումնասիրումը պետք է իմանա «ՎՏՍՏԸ-3-09-002», «ՎՏՍՏԸ-3-09-006» մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողական յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	հմանալ արգելակային և դեկային կառավարման համակարգերի անսարքություններն ու ավտոտրամսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում այն պայմանները, որոնք վերաբերում են արգելակային համակարգի այն անսարքություններին, որոնց դեպքում ավտոտրամսպորտային միջոցների շահագործումը արգելվում է:

	<p>բ. ճիշտ է ներկայացնում այն պայմանները, որոնք վերաբերում են ավտոտրանսպորտային միջոցների դեկային կառավարման համակարգի այն անսարքություններին, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումը արգելվում է:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ արտաքին լուսային սարքերի անսարքություններն ու ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում արտաքին լուսային սարքերի այն հնարավոր անսարքությունները, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լապտերների կարգավորումը, արտաքին լուսավորման սարքերի աշխատանքային ռեժիմները, լուսանդրադիշների աղտոտվածության աստիճանը, առկայող փարոսիկների տեղակայումը, արտաքին լուսային սարքերի ստանդարտների անհամապատասխանությունը, որոնց դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ինանալ ամփոփերի անսարքությունները և ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում դողերի պահպանաշերտերի նախշանկարի մնացորդային բարձրության ստանդարտային չափերը, որոնց խախտման դեպքում արգելվում է ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումը;</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում դողերի հենքերի տեղային վնասվածքները (անցքեր, կտրվածքներ, ճեղքակտրվածքներ), ինչպես նաև հիմնակնախքի շերտաբաժանումը, որոնց առկայության դեպքում չի թույլատրվում շահագործել ավտոտրանսպորտային միջոցները:</p> <p>գ. ճիշտ է բացատրում անվահեցի կամ անվասկավառակի ամրացումը, հնարավոր ճաքերը, որոնց առկայության դեպքում ավտոտրանսպորտային միջոցների հետագա շահագործումը անթույլատրելի է:</p> <p>դ. ճիշտ է բացատրում անվադողերի՝ ըստ չափերի և/կամ թույլատրելի բեռնվածության, համապատասխանությունը ավտոկրօնկի տվյալ մոդելին:</p> <p>ե. ճիշտ է բացատրում այն երևույթները, որոնք կառաջանան, երբ ավտոտրանսպորտային միջոցի նույն սրնու վրա տեղակայվեն տարբեր նախշանկարներով կամ շառավիղներով դողեր, ինչպես նաև մեկնաբանում դրանց անթույլատրելիությունը:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ինանալ շարժիչի անսարքությունները ու ավտոտրանսպորտային միջոցի շահագործումն արգելող պայմանները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում արտածվող գազերում վնասակար նյութերի պարունակության կամ դրանց ծխայնության համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշներին:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում այն բոլոր հնարավոր դեպքերը, երբ խախտված է սննդան համակարգի հերմետիկությունը:</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում բանած գազերի արտածման համակարգի անսարքությունները:</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում այն դեպքը, երբ արտաքին աղմուկի թույլատրելի մակարդակը գերազանցում է ստանդարտով սահմանված մեծությունը:</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում այն բոլոր անսարքություններն ու պայմանները, որոնց դեպքում չի թույլատրվում ավտոտրանսպորտային միջոցի հետագա շահագործումը:</p>
ՄՈՂՈՒՄԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈԿՈՒԽՆԵՐԻ ՇԱՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ԱՆՎԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ»	
Մողումի դասիչը	ՎՏՍՏԸ 3-09-010
Մողումի նպատակը	Ավարտելով այս մողումը ուսանողը ձեռք կբերի անհրաժեշտ գիտելիքներ և հմտություններ ավտոկրօնկի անվտանգ շահագործման վերաբերյալ:
Մողումի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	ՈՒԽԱՆՈՂՈ մինչև այս մողում ուսումնասիրումը պետք է իմանա «ՎՏՍՏԸ-3-09-002», «ՎՏՍՏԸ-3-09-006» մողումները:
Մողումի գնահատման կարգը	Մողումի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար

	մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ինանալ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է բացատրում ավտոկռունկով աշխատելու թույլտվության կանոնները, որոնք հաստատվում են համապատասխան պետական մարմինների կողմից, բ. Ծիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործումից առաջ ավտոկռունկավարի կողմից իրականացվող անհրաժեշտ գործողությունները, գ. Ծիշտ է ներկայացնում բերի անվտանգ բարձրացման պահանջները
ՈՒԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինանալ շրջակա միջավայրի պահպանման կանոնները և հակահրդեհային միջոցառումները ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է բացատրում ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ մթնոլորտ արտանետվող թունավոր գազերի և նյութերի նկատմամբ սահմանված նորմները, բ. Ծիշտ է ներկայացնում ավտոկռունկի շահագործման և սպասարկման ժամանակ հակահրդեհային միջոցառումները

Աղյուսակ 3

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2901 «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» մասնագիտության «Ավտոկռունկավար» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և նոդուներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապնունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխակողությունը տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՊԵՌԱԼ ՏՏԵԽԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Դայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ	108	72	1	
2	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ	27	18	1	
3	Իրավունքի հիմունքներ	54	36	1	
4	Պատմություն	54	36	1	
5	Օտար լեզու	90	60	1	
6	Ֆիզիկական կուլտուրա	87	58	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍԻՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	420	280	
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ	54	36	1	
2	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	27	18	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	81	54		
	ԱՊԱՆՑԵՑԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Աշխատանքի անվտանգություն և առաջին օգնություն	54	36	1	
2	Դադողրդակցություն	27	18	1	
3	Աշխատանքային խնդիրներ	27	18	1	
4	Դաճակարգչային օպերատորության հիմունքներ	54	36	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	162	108		
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները, վարորդի իրավունքներն ու պարտականությունները	81	54	1	
2	ճանապարհային երթևեկության կանոններ	162	108	1	
3	Վայովունքների ընդհանուր կառուցվածքը	189	126	1	
4	Վառելիքարանայութեր և տեխնիկական հեղուկներ	54	36	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	486	324		
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ավտովրունկի էլեկտրոնական սարքավորումներ	54	36	1	
2	Ավտովրունկի անվտանգ վարման հմտություններ	108	72	1	
3	Բեռների դասակարգումը, բեռների բեռնման-բեռնագաման, բարձրացման, իջեցման, տեղափոխման և տեղադրման աշխատանքների հմտությունները	54	36	1	
4	Բեռնման-բեռնագաման գործընթացներ և փաստա-բորաշրջանառություն	27	18	1	
5	Ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելվող անսարքություններն ու պայմանները	54	36	1	
6	Ավտովրունկների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի կանոնները	27	18	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	324	216		
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
	ԽՈՐՀՈՎԱԾՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	29	1566	1044
	ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՆՑԵՑԻՆՆԵՐ			100	100
	ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՆՑԵՑԻՆՆԵՐ			54	36
	ԱՐՏԱՐԱՎԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ			39	26
	ՄԻՋԱԿՎԱԾԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՈՒՄ			3	1
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՈՒՄ			44	